

Personality typology of political leaders in the balance of political psychology data with emphasis on Trump and Benjamin Netanyahu; opportunities and threats

Seyed Mohammad Reza Mousavi Fard¹

Abstract

The political behavior of leaders is shaped by a complex interaction of personality traits, motivations and contextual factors. Recognizing the personality traits and political behaviors of leaders can also help predict their future behaviors and prevent unfortunate events at the national and international level. In view of Trump's victory in the 2024 US election and the crimes that Israel has committed under the pretext of the events of October 7, 2023 in the region led by Benjamin Netanyahu, the need to study the compatibility of the personality characters of these two leaders can be the necessity and importance of this research search. The research methodology in this paper is analytical descriptive and at the same time adaptive to the use of documentation and library tools. The question is, how is the need to study the compatibility of Trump and Netanyahu's behavior in the current situation justified? Both political leaders seem to have many moral and behavioral similarities, but Trump looks more at politics with a self-centered, self-centered economic view, while Netanyahu has a reckless, security-oriented aggressive approach based on the use of force and military this could be considered a difference. As a result, preparing for dangerous scenarios in the worst case scenario to face such a situation can be considered one of the approaches of mutual governments with the Zionist regime (in economic, military war).

Keywords: Political psychology, Trump, Netanyahu, the United States, Israel.

سال سوم، شماره ۲،
پیاپی ۸، پاییز و
زمستان ۱۴۰۳،
تیبولوجی شخصیتی
رهبران سیاسی در
ترازوی داده‌های
روانشناسی سیاسی
با تاکید بر ترامپ
و بنیامین نتانياهو:
فرصت‌ها و تهدیدات

1- Assistant Professor, Department of Criminal Law and Criminology, Semnan Branch, Islamic Azad University, Semnan, Iran
mousavifard136394@gmail.com

تیپولوژی شخصیتی رهبران سیاسی در ترازوی داده‌های روانشناسی سیاسی

با تاکید بر ترامپ و بنیامین نتانیاهو (فرصت‌ها و تهدیدات)

سیدمحمدرضا موسوی فرد^۱

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۱۱/۱۷

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۷/۲۸

چکیده

رفتار سیاسی رهبران توسط یک تعامل پیچیده از ویژگی‌های شخصیتی، انگیزه‌ها و عوامل زمینه‌ای شکل می‌گیرد. همچنین شناخت ویژگی‌های شخصیتی و رفتارهای سیاسی رهبران می‌تواند به پیش‌بینی رفتارهای آینده آن‌ها کمک کند و از وقوع حوادث ناگوار در سطح ملی و بین‌المللی جلوگیری نماید. نظر به پیروزی ترامپ در انتخابات ۲۰۲۴ آمریکا و جنایاتی که اسرائیل به بهانه حوادث (۷) اکتبر ۲۰۲۳ در منطقه به رهبری بنیامین نتانیاهو شکل داده است ضرورت مطالعه تطبیقی کاراکترهای شخصیتی این دو رهبر می‌تواند ضرورت و اهمیت این جستار تحقیقاتی باشد. روش تحقیق در این مقاله توصیفی تحلیلی و درعین حال تطبیقی با بهره‌جستن از ابزار اسنادی و کتابخانه‌ای است. سؤالی که پیش می‌آید این است ضرورت مطالعه تطبیقی رفتار ترامپ و نتانیاهو در وضع موجود چگونه قابل توجیه است؟ به نظر می‌رسد هر دو رهبر سیاسی مورد نظر دارای مشابهت‌های فراوان اخلاقی و رفتاری اند؛ ولی ترامپ بیشتر با دید اقتصادی منفعت محور و خود محوری به سیاست نگاه می‌کند، در حالی نتانیاهو رویکردی تهاجمی بی‌محابا و امنیت‌گرا مبتنی توسل به زور و نظامی دارد این امر می‌تواند تفاوت هم قلمداد گردد. در نتیجه برای رویارویی با چنین وضعیتی آماده شدن برای سناریوهای خطرناک در بدترین حالت می‌تواند یکی از رویکردهای دولت‌های متقابل با رژیم صهیونیستی (در جنگ اقتصادی، نظامی) محسوب گردد.

کلمات کلیدی: روانشناسی سیاسی، ترامپ، نتانیاهو، آمریکا، اسرائیل، شخصیت‌شناسی، جنگ طلبی

سال سوم، شماره ۲،
پیاپی ۸، پاییز و
زمستان ۱۴۰۳،
تیپولوژی شخصیتی
رهبران سیاسی در
ترازوی داده‌های
روانشناسی سیاسی
با تاکید بر ترامپ
و بنیامین نتانیاهو؛
فرصت‌ها و تهدیدات

۱- استادیار گروه حقوق کیفری و جرم‌شناسی، واحد سمنان، دانشگاه آزاد اسلامی، سمنان،

ایران

mousavifard136394@gmail.com

مقدمه

باید دانست شناخت ویژگی‌های شخصیتی و رفتارهای سیاسی رهبران می‌تواند به پیش بینی رفتارهای آینده آنها کمک کند و از وقوع حوادث ناگوار در سطح ملی و بین‌المللی جلوگیری نماید؛ بنابراین مطالعه و تحلیل رفتارهای سیاسی رهبران از اهمیت زیادی در علوم سیاسی و روابط بین‌الملل برخوردار است. شخصیت و ویژگی‌های روانی رهبران تأثیر زیادی بر رفتارهای سیاسی آنها دارد. برای مثال:

- رهبران با شخصیت مقتدر و سلطه‌جو معمولاً رفتارهای سیاسی تهاجمی‌تری دارند.
- رهبران با شخصیت محافظه‌کار تمایل به حفظ وضع موجود دارند.
- رهبران کاریزماتیک از قدرت نفوذ شخصی خود برای پیشبرد اهداف سیاسی استفاده می‌کنند.

رفتار سیاسی در میان رهبران شامل طیفی از اقدامات تحت تأثیر ویژگی‌های شخصیتی، سبک‌های رهبری و زمینه سیاسی که در آن عمل می‌کنند، می‌شود. این رفتار در شکل‌دهی به نتایج سیاسی حیاتی است و می‌تواند به طور قابل توجهی هم بر حاکمیت و هم بر پویایی سازمانی تأثیر بگذارد. انگیزه‌هایی که رهبران را هدایت می‌کند می‌تواند منجر به رفتارهای متفاوت شود. در زمینه‌های دموکراتیک، از رهبران انتظار می‌رود که در برابر رأی دهندگان خود پاسخگو باشند. با این حال، هنگامی که رهبران بیش از حد بر قدرت یا موقعیت خود متمرکز می‌شوند، ممکن است از این مسئولیت‌پذیری غفلت کنند و منجر به نتایج سیاسی شود که با اصول دموکراتیک در تضاد است. در حالی که رفتار سیاسی می‌تواند رهبری مؤثر و موفقیت سازمانی را تسهیل کند، اما دارای جنبه‌های منفی بالقوه است. رهبرانی که منافع شخصی را بر اهداف جمعی ترجیح می‌دهند، ممکن است

در تاکتیک‌های دستکاری شرکت کنند که منجر به فرهنگ سازمانی سمی می‌شود. این سمت تاریک‌تر رفتار سیاسی اغلب با ویژگی‌هایی مانند ماکیاولیسم مرتبط است، جایی که افراد از موقعیت‌ها برای منافع شخصی سوء استفاده می‌کنند. رفتار سیاسی رهبران توسط یک تعامل پیچیده از ویژگی‌های شخصیتی، انگیزه‌ها و عوامل زمینه‌ای شکل می‌گیرد. درک این پویایی‌ها هم برای محققان و هم برای متخصصان علوم سیاسی و دیگر علوم میان رشته‌ای ضروری است. نظر به پیروزی ترامپ در انتخابات ۲۰۲۴ آمریکا و جنایاتی که اسرائیل به بهانه حوادث ۷ اکتبر ۲۰۲۳ در منطقه به رهبری نتانیاهو شکل داده است ضرورت مطالعه تطبیقی آن‌ها کاملاً احساس گردید.

– **روش تحقیق:** توصیفی تحلیلی و در عین حال تطبیقی با بهره جستن از ابزار اسنادی و کتابخانه‌ای است.

– **سؤال تحقیق:** ضرورت مطالعه تطبیقی رفتار ترامپ و نتانیاهو در وضع موجود چگونه قابل توجیه است؟

فرضیه: به نظر می‌رسد هر دو رهبر سیاسی مورد نظر دارای مشابهت‌های فراوان اخلاقی و رفتاری‌اند؛ ولی ترامپ بیشتر با دید اقتصادی منفعت محور و خود محوری به سیاست نگاه می‌کند، در حالی نتانیاهو رویکردی تهاجمی بی محابا و امنیت گرا مبتنی توسل به زور و نظامی دارد این امر هم می‌تواند تفاوت نیز قلمداد گردد.

۱- ادبیات پژوهشی

– مقاله با موضوع: روانشناسی شخصیت رهبران سیاسی و تأثیر آن بر ژئوپلیتیک کشورها (مورد مطالعه: هیتلر و گاندی) که به قلم: آرش قربانی سپهر و دیگران در سال ۱۴۰۲ در **فصلنامه جغرافیا و روابط انسانی** چاپ شده است. یافته‌های تحقیقاتی حاکی از آن است که: پیوند بین روانشناسی سیاسی و شاخه مهم آن روانشناسی شخصیت می‌تواند کمک بزرگی در پیش بینی اتفاقات آینده جهان داشته باشد.

– مقاله با موضوع: در آمدی بر روان شناسی سیاسی رهبران که به قلم: بنی جمالی به سال ۱۳۸۸ در **فصلنامه علوم سیاسی** چاپ شده است. یافته‌های تحقیقاتی حاکی از آن است که: به رویه‌های جاری در اینجا همانند روان شناسی تغییرات اجتماعی، روان شناسی سیاسی رسانه‌های جمعی، تصمیم سازی و بالاخره روان شناسی سیاسی رهبران در این حوزه تقسیم شده است.

- مقاله با موضوع: شخصیت‌شناسی رهبران و جایگاه در تصمیم‌گیری‌های سیاست خارجی که به قلم: منصور رحمانی و دیگران به سال ۱۳۹۵ در **فصلنامه سیاست خارجی** چاپ شده است. یافته‌های تحقیقاتی حاکی از آن است که: به‌منظور شناخت شخصیت رهبران، روش سایکوبیوگرافی بر مبنای تحلیل محتوا مناسب است. در نهایت تمامی افراد از جمله رهبران سیاسی در یکی از تیپ‌های شخصیتی گنجانده می‌شوند.

- مقاله با موضوع: انقلاب اسلامی و روانشناسی سیاسی امام خمینی (ره) و کارتر که به قلم: سید موسی موسوی و دیگران به سال ۱۳۹۳ در **مجله رهیافت انقلاب اسلامی** چاپ شده است. یافته‌های تحقیقاتی حاکی از آن است که: رییس جمهور وقت آمریکا جیمی کارتر به علت ماهیت ساختاری سیاست خارجی در آمریکا و ویژگی‌های شخصیتی خود که فردی خود شکوفا و آرمان خواه بود و در عمل روش رهبری (رفاقتی) مبتنی بر مصالحه را در دستور کار خود قرار داده بود؛ اما به علت نداشتن اعتماد به نفس کافی و خود باوری در جهت توانایی کنترل رویدادها و عدم احساس نیاز به قدرت در سطح بالا و در نتیجه عدم توانایی انطباق آرمانها و واقعیت‌ها درمسأله انقلاب اسلامی ایران نتوانست حمایت روانی و فکری منسجم و هدفمندی نسبت به محمدرضا شاه ارائه دهد.

- مقاله با موضوع: جستاری روان‌شناختی با تأثیرات جامعه‌شناختی بر رفتارشناسی رهبران دیکتاتور سیاسی با تأکید بر آموزه‌های علوم جنایی که به قلم: سیدمحمدرضا موسوی فرد و دیگران به سال ۱۴۰۰ در **فصلنامه بحران پژوهی در جهان اسلام** چاپ شده است. یافته‌های تحقیقاتی حاکی از آن است که: تبعاتی همچون وجود زندانیان مخالف سیاسی از طریق جنگ طلبی، خشونت بالا در سطح داخلی برای کنترل شورش‌های احتمالی، حلقه نزدیکان محدود که اغلب فاسدند، وجود رفتارهای تکانشی و بی‌پروا، دروغ گفتن به عنوان ابزاری برای رسیدن به مزایا و منفعت شخصی و... از کم‌ترین تبعات جرم‌شناختی این اختلالات روانی است

- بالاخره منابع دیگری اعم از کتاب، مقاله و ... که به جهت رعایت «اصل اختصار» صرف‌نظر گردید.

۲- مبانی نظری

سایکوبیوگرافی یک رویکرد روان‌شناختی است که به بررسی زندگی و شخصیت افراد از طریق تحلیل‌های روان‌شناختی می‌پردازد. این روش به ویژه در تحلیل شخصیت رهبران سیاسی و تأثیر آن بر تصمیم‌گیری‌های آنان

کاربرد دارد. سایکوبیوگرافی به معنای بررسی روان‌شناسانه یک شخص بر اساس زندگی‌نامه اوست. این روش به تحلیل عمیق شخصیت، انگیزه‌ها و تجربیات زندگی فرد می‌پردازد تا بتواند رفتارها و تصمیمات او را بهتر درک کند. در زمینه سیاست، سایکوبیوگرافی به عنوان ابزاری برای تحلیل شخصیت رهبران و پیش‌بینی رفتارهای سیاسی آن‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد. با شناخت تیپ‌های شخصیتی مختلف، پژوهشگران می‌توانند الگوهای رفتاری و تصمیم‌گیری‌های رهبران را شناسایی کنند. مثلاً سوالی که می‌توان مطرح کرد چنین است آیا اساساً رویکردها و مدل‌های کنونی روان‌شناسی جنایی که پیامدهای جامعه‌شناختی را نیز به دنبال دارد، با در نظر گرفتن ظرفیت روان‌شناسی سیاسی، توانایی تحلیل و شناخت شخصیت و رفتار دیکتاتورها را دارد یا خیر؟ به نظر می‌رسد با توجه به ظرفیت‌های اختلالات تیپ هشت ایناگرام، برخی خصوصیات روان‌پریشی و برون‌گرایی در نظریه آیزنک، ظرفیت علمی شناخت چنین بستری را دارد. تبعاتی همچون وجود زندانیان مخالف سیاسی از طریق جنگ‌طلبی، خشونت بالا در سطح داخلی برای کنترل شورش‌های احتمالی، حلقه نزدیکان محدود که اغلب فاسدند، وجود رفتارهای تکانشی و بی‌پروا، دروغ گفتن به عنوان ابزاری برای رسیدن به مزیای و منفعت شخصی و... از کم‌ترین تبعات جرم‌شناختی این اختلالات روانی است. (موسوی فرد و دیگران، ۱۴۰۰، ص ۱)

این روش معمولاً شامل تحلیل محتوا، مصاحبه‌ها و بررسی اسناد تاریخی است. هدف آن کشف زمینه‌های روان‌شناختی و اجتماعی است که بر رفتارهای سیاسی تأثیرگذارند. به ویژه، نظریه‌های روان‌شناسی شناختی و مکتب اناگرام در این تحلیل‌ها می‌توانند مفید باشند. سایکوبیوگرافی به عنوان یک ابزار تحلیلی می‌تواند در فهم عمیق‌تر از شخصیت رهبران و تأثیر آن بر سیاست‌های خارجی و داخلی کمک کند. این رویکرد نه تنها برای پژوهشگران سیاسی بلکه برای هر کسی که به درک بهتر از رفتار انسانی علاقه‌مند است، ارزشمند است در چند دهه اخیر روان‌شناسی به عنوان یکی از حوزه‌های میان‌رشته‌ای علوم سیاسی جایگاه خود را در مطالعات پدیده‌های سیاسی تا حد قابل توجهی تثبیت کرده است. (بنی جمال، ۱۳۸۷، ص ۵۹)

در نگارش زندگی‌نامه سیاسی و زندگی‌نامه روانی دو مجموعه سؤال جذاب وجود دارد: (۱) ماهیت چنین زندگی‌نامه‌ای، منابع، روش‌ها، اهداف، کارکردها، استفاده‌ها و استفاده‌های نادرست از آن چیست. و (۲) چه نیروهای عاطفی، خودآگاه و ناخودآگاه، مردم را وادار می‌کند تا زندگی‌نامه نویسی سیاسی شوند و با غیرت و پشتکار فراوان به دنبال کارهای بیوگرافی

خود باشند؟ روانشناس سیاسی ممکن است از انگیزه‌های خود در نوشتن زندگی‌نامه‌اش آگاه باشد، اما همچنان دام‌های بسیاری در این راه وجود دارد. (Falk, 1985, p605)

۳- مفهوم شخصیت شناسی

شخصیت یک مفهوم بحث برانگیز است. مردم به طرق مختلف از آن استفاده می‌کردند. اصطلاح «شخصیت» از کلمه لاتین «Persona» گرفته شده است که به معنای نقاب تئاتری است که بازیگران در آن روزگار برای نشان دادن نقش خود در یک نمایش تئاتری استفاده می‌کردند. مردم معمولاً فکر می‌کنند که شخصیت به معنای جذابیت فیزیکی یا شهرت و غیره است. بنابراین برای تایپ کردن یک فرد از اصطلاحات مختلفی استفاده می‌شود، مانند «او خجالتی است»، او درونگرا است و غیره. بنابراین، هرکسی یک شخصیت دارد. این شخصیت هم خود بیرونی و هم خود درونی را شامل می‌شود و هر دوی اینها با یکدیگر تعامل دارند. (Author group, 2021)

شخصیت شناسی به مطالعه و تحلیل ویژگی‌ها، رفتارها و الگوهای فکری افراد اشاره دارد. این علم تلاش می‌کند تا به درک عمیق‌تری از شخصیت‌های مختلف انسانی بپردازد و عواملی چون ژنتیک، محیط و تجربیات زندگی را در شکل‌گیری شخصیت بررسی کند. شخصیت به مجموع ویژگی‌ها و خصوصیات روانی، رفتاری و عاطفی گفته می‌شود که هر فرد را از دیگران متمایز می‌کند. این ویژگی‌ها شامل الگوهای ثابت و پایداری از افکار، احساسات و رفتارهایی هستند که در طول زمان و در موقعیت‌های مختلف بروز می‌کنند. شخصیت شناسی به عنوان یک ابزار مهم در زمینه‌های مختلف مانند مشاوره روانی، مدیریت منابع انسانی و روابط بین فردی شناخته می‌شود. این علم به افراد و سازمان‌ها کمک می‌کند تا ارتباطات بهتری برقرار کنند و بر اساس ویژگی‌های فردی، تصمیمات مؤثرتری بگیرند. (K, j, 2020, p1)

مدل پنج عاملی شخصیت (Big Five): این مدل شخصیت را به پنج عامل اصلی تقسیم می‌کند: برون‌گرایی، وظیفه‌شناسی، توافق‌پذیری، روان‌رنجوری و گشودگی به تجربه است. هر کدام از این عوامل شامل طیف وسیعی از ویژگی‌ها هستند. شخصیت از چندین عنصر تشکیل شده است که به طور متقابل بر یکدیگر تأثیر می‌گذارند:

▪ **صفات فردی:** مانند برون‌گرایی و درون‌گرایی؛

سال سوم، شماره ۲،
پیاپی ۸، پاییز و
زمستان ۱۴۰۳،
تیبولوجی شخصیتی
رهبران سیاسی در
ترازوی داده‌های
روانشناسی سیاسی
با تأکید بر ترامپ
و بنیامین نتانیاهو؛
فرصت‌ها و تهدیدات

- نگرش‌ها و باورها: تأثیرگذار بر رفتارها و تصمیمات؛
- تمایلات و انگیزه‌ها: نقش مهمی در جهت‌دهی به رفتارها دارند.

شخصیت‌شناسی نه تنها در انتخاب‌های شغلی و تحصیلی مؤثر است بلکه به بهبود روابط اجتماعی و کاهش تعارضات کمک می‌کند. شناخت شخصیت‌ها به افراد این امکان را می‌دهد که نقاط قوت و ضعف خود و دیگران را بهتر شناسایی کنند. شخصیت را به عنوان سازمان پویا در درون فرد از آن سیستم‌های روانی فیزیکی که سازگاری منحصر به فرد او را با محیطش تعیین می‌کند، تعریف کرد. شخصیت، طرز تفکر، احساس و رفتار مشخصه. شخصیت شامل حالات، نگرش‌ها و عقاید است و به وضوح در تعامل با افراد دیگر بیان می‌شود. این شامل ویژگی‌های رفتاری، ذاتی و اکتسابی است که یک فرد را از دیگری متمایز می‌کند و می‌تواند در روابط افراد با محیط و گروه اجتماعی مشاهده شود. واژه شخصیت به طرق مختلف تعریف شده است، اما به عنوان یک مفهوم روانشناختی دو معنای اصلی تکامل یافته است. اولین مورد مربوط به تفاوت‌های ثابتی است که بین افراد وجود دارد: از این نظر، مطالعه شخصیت بر طبقه بندی و توضیح ویژگی‌های روانشناختی نسبتاً پایدار انسان متمرکز است. معنای دوم بر آن صفاتی تأکید می‌کند که همه مردم را شبیه هم می‌کند و انسان روان شناس را از سایر گونه‌ها متمایز می‌کند. (Holzman, 2024; 1) شخصیت حوزه گسترده‌ای دارد زیرا موضوعی پیچیده و دارای ابعاد و جنبه‌های گوناگونی است. شخصیت یک مفهوم انتزاعی است که قابل مشاهده نیست و از طریق ترکیب رفتار، افکار، انگیزش، هیجان و... استنباط می‌شود. شخصیت شامل رفتارها، سبک تفکر، شیوه حرف زدن، درک محیط و تعامل‌های بین فردی است که پیوسته بر اساس یک الگوی قابل تشخیص در یک فرد مشاهده می‌شود. نظریه‌های شخصیت که شامل رویکرد یادگیری-اجتماعی، رویکرد روانکاوی، رویکرد پدیدارشناختی و رویکرد صفات است، به ابعاد مختلف شناخت شخصیت می‌پردازد. (تبریزی، ۱۴۰۲، ۱)

۴-مختصات شخصیتی و سیاسی ترامپ

ترامپ فردی جسور، رقابتی و مطمئن توصیف می‌شود. او به راحتی نقش‌های رهبری را بر عهده می‌گیرد و انتظار دارد که ویژگی‌هایش به رسمیت شناخته شود. افراد جاه طلب جسور، رقابتی و با اعتماد به نفس هستند. آن‌ها به راحتی نقش‌های رهبری را بر عهده می‌گیرند، از دیگران انتظار دارند که ویژگی‌های خاص آنها را تشخیص دهند، و اغلب به گونه‌ای رفتار می‌کنند که گویی حق دارند. افراد مسلط از قدرت هدایت دیگران و برانگیختن

اطاعت و احترام برخوردارند. آن‌ها سرسخت و بی‌عاطفه هستند و اغلب رهبران موثری هستند. افراد برون‌گرا جلب‌کننده‌های چشمگیری هستند که در کانون رویدادهای اجتماعی قرار می‌گیرند، از راه خود برای محبوبیت در بین دیگران تلاش می‌کنند، به توانایی‌های اجتماعی خود اعتماد دارند، تمایل دارند تکانشی و بی‌انضباط باشند و به راحتی حوصله‌شان سر می‌رود مخصوصاً وقتی که با آنها روبرو می‌شوند. با کارهای تکراری یا پیش پا افتاده افراد بی‌هراس تمایل دارند سنت‌ها را زیر پا بگذارند، از پیروی از کارهای روزمره بیزارند، گاهی اوقات به صورت تکانشی و غیرمسئولانه رفتار می‌کنند، و تمایل دارند حقیقت را به تفصیل بیان کنند یا آن را پنهان کنند و قانون را زیر پا بگذارند. (Immelman & Griebie, 2020: 1)

براساس مطالعاتی که صورت گرفته است شخصیت ترامپ اغلب به‌عنوان خودشیفته توصیف می‌شود که تمایل به بزرگ‌نمایی دارد. او اغلب به دستاوردهای خود می‌بالد و خود را معصوم به تصویر می‌کشد. این خود محوری در نیاز او به تحسین و تأیید از طرف حامیان‌ش آشکار می‌شود، که او فعالانه از طریق بیانیه‌های عمومی و رسانه‌های اجتماعی به دنبال آن است. تصور او از خود با این باور تقویت می‌شود که دارای ویژگی‌های منحصر به فردی است که او را از دیگران متمایز می‌کند. ترامپ همیشه در لحظه (اپیزود) احساسی زنده زندگی می‌کرده و برای پیروزی در هر لحظه، لحظه به لحظه مجزا می‌جنگد. دیدن او از دریچه مرد اپیزودیک به توضیح بسیاری از ویژگی‌های گیج‌کننده شخصیت دونالد ترامپ کمک می‌کند، از تأثیر کاریزماتیک او بر میلیون‌ها آمریکایی گرفته تا تمایل او به دروغگویی و بدخواهی. مهم‌تر از همه، تحلیل ماهیت اپیزودیک ترامپ به مطالعه علمی هویت روایی و معناسازی به طور کلی‌تر کمک می‌کند (McAdams, 2021: 176)

یک روایت رایج، دونالد ترامپ را فردی تندخو و سریع خشمگین، لاغر پوست، دائماً دروغگو، گستاخ، مبتذل و دارای حس بزرگی از خود و دستاوردهایش به تصویر می‌کشد. (Nai et al, 2019: 609). جاه طلبی ترامپ در ماهیت رقابتی و تمایل او به کنترل آشکار است. او اغلب به دنبال نقش‌های رهبری است و از دیگران انتظار دارد که اقتدار او را بشناسند. شخصیت مسلط او می‌تواند با پرخاشگری هم مرز شود، زیرا تلاش می‌کند دیگران را هدایت کند و اطاعت را برانگیزد. این الگو به اثربخشی او به‌عنوان یک رهبر در زمینه‌های خاص کمک کرده است، اما نگرانی‌هایی را در مورد تمایلات استبدادی نیز ایجاد می‌کند. ترامپ از نظر موافق بودن، وظیفه شناسی و ثبات عاطفی بسیار پایین ارزیابی می‌شود. (Nai & Maier, 2017: 80)

تحقیقات نشان می‌دهد که ویژگی‌های شخصیتی ترامپ به طور قابل توجهی به جذابیت سیاسی او کمک می‌کند و چیزی را که برخی به عنوان «کیش شخصیت» در میان وفادارترین حامیان او توصیف می‌کنند، ایجاد می‌کند. این افراد اغلب ویژگی‌های مرتبط با وظیفه‌شناسی بالا را از خود نشان می‌دهند، مانند نظم و انضباط شخصی و قابل اعتماد بودن، که ممکن است وفاداری تزلزل ناپذیر آنها را علی‌رغم رفتار بحث‌برانگیز ترامپ توضیح دهد. توانایی او در ارتباط با حامیان در سطح عاطفی اغلب از طریق خشم یا شوخ طبعی این پویایی را بیشتر افزایش می‌دهد. مشخصات شخصیتی دونالد ترامپ ترکیبی از برون‌گرایی بالا، سازگاری کم، خودشیفتگی، تکانشگری، جاه طلبی و تسلط را نشان می‌دهد. این ویژگی‌ها نه تنها تعاملات شخصی او را شکل می‌دهند، بلکه نقش مهمی در استراتژی سیاسی او و وفاداری هوادارانش دارند. مخالفان دونالد ترامپ او را یک جامعه‌شناس، روان‌شناس و خودشیفته یا دارای اختلال شخصیت ضداجتماعی نامیده‌اند. از نظر هوادارانش او نماینده کاریزماتیک مردم است (Ashcroft, 2016: 217) در تحقیقات دیگری در خصوص شخصیت وی در حوزه سیاست خارجی آمده است: اگرچه رفتار سیاست خارجی دونالد ترامپ اغلب به‌عنوان نامنظم و غیرقابل پیش‌بینی توصیف می‌شود، اما او به‌طور قابل توجهی در خصومت خود نسبت به توافق‌های بین‌المللی ثابت بود. رئیس‌جمهور آمریکا را از چندین توافق خارج کرد یا تهدید به خروج کرد و پیوسته این توافق‌ها را «معاملات وحشتناک» توصیف کرد که کشورش را «فریب» می‌دهد. (Fitzsimmons, 2020: 40) خودشیفتگی، بزرگ‌نمایی و رفتار بلوف‌آمیز ترامپ به‌عنوان دفاعی در برابر آسیب‌پذیری نیازهای او برای تأیید و تحسین عمل می‌کند. (Macco, 2020: 147) در مورد ترامپ، برون‌گرایی زیاد و توافق‌پذیری پایین صدق می‌کند. (Winter, 2018: 155).

۵- مختصات شخصیتی و سیاسی بنیامین نتانیاهو

یکی از رویکردهای تحلیلی در خصوص نتانیاهو خودشیفتگی اوست تصور نتانیاهو از خود به‌عنوان یک شخصیت محوری در تاریخ اسرائیل اغلب نگرانی‌های ایدئولوژیک گسترده‌تری را تحت الشعاع قرار می‌دهد. او موفقیت شخصی را بر خیر جمعی اولویت می‌دهد و رفتار خود محورانه را نشان می‌دهد که در آن موفقیت شخصی در اولویت است. این ویژگی در تعاملات او منعکس می‌شود، جایی که او تمایل دارد همکاران را طوری چینش کرده و از روابط برای منافع شخصی سوء استفاده کند. (Melman, 2019: 1)

در تحقیقاتی که در حوزه روانشناسی سیاسی آمده است مشخصات ۱۵۷ رهبر

را که در ۸۱ انتخابات در سراسر جهان بین ژوئن ۲۰۱۶ تا ژوئیه ۲۰۱۹ میلادی مورد مطالعه قرار گرفته‌اند بنیامین نتانیاهو یکی از (۱۴) رهبری با تمایلات خودکامه است. نوعاً چنین رهبرانی دارای ثبات عاطفی پایین‌تر، توافق ناپذیری بیشتری دارند، برون‌گرایی بسیار بالایی دارند، خودکامگان این رهبران در سه سطح تحلیلی مقابل (نارسیسیسم، روان‌پریشی و ماکیاولیسم) آمده است. این نتایج پیامدهای مهمی برای مطالعه تحکیم زدایی دموکراتیک، اقتدارگرایی و شخصیت مقامات منتخب دارد. (Nai & Toros, 2020)

یکی از بارزترین ویژگی‌های نتانیاهو جاه‌طلبی اوست. او به سمت بهترین شدن و رسیدن به اهداف عالی سوق داده می‌شود و در مواجهه با چالش‌ها اراده قابل توجهی از خود نشان می‌دهد. این تلاش بی وقفه برای موفقیت توسط کسانی که او را در طول زندگی حرفه‌ای خود مشاهده کرده‌اند مورد توجه قرار گرفته است، که نشان می‌دهد او به ندرت پیروزی‌های جزئی را می‌پذیرد. جاه‌طلبی او اغلب با میل به کنترل و قدرت همراه است که می‌تواند منجر به تیرگی روابط هم در داخل و هم در سطح بین‌المللی شود. (Kimhi, 2001: 203)

روابط نتانیاهو عموماً ابزاری است تا احساسی. او فردی بسته و گوشه‌گیر توصیف می‌شود که ظرفیت محدودی برای همدلی دارد. بیشتر تعاملات اجتماعی او با افرادی است که در خدمت منافع او هستند و تمایل دارد با کسانی که دیگر مفید نیستند روابط خود را قطع کند. این الگو به درک او به عنوان غیرقابل اعتماد کمک می‌کند، زیرا او اغلب موضع خود را بر اساس مصلحت سیاسی به جای وفاداری یا درستکاری تغییر می‌دهد. مثلاً در قضیه فلسطین هدف از اظهارات نتانیاهو پنهان کردن انگیزه‌های واقعی او بود. تضاد گفتار و کردار آشکار است. او می‌گوید که آنها هرگز با آتش بس موافقت نخواهند کرد و به حملات خود برای رسیدن به اهداف خود با کمترین تلفات غیرنظامی ادامه خواهند داد. (Yeşil, 2024, online).

یکی از جنبه‌های قابل توجه شخصیت نتانیاهو، ماهیت مشکوک اوست که به صورت این باور ظاهر می‌شود که جهان تا حد زیادی با او مخالف است. این طرز فکر احساس قربانی شدن را تقویت می‌کند و منابع او را برای درگیری در هنگام درک تهدید بسیج می‌کند. جهان بینی او متأثر از آموزه‌های اولیه خانوادگی است که بر بقا در یک محیط خصمانه تأکید می‌کرد، و او را وادار کرد تا روابط سیاسی را از دریچه رقابت به جای همکاری ببیند. (Centre, 2021, online) برخی معتقدند پشت جنجال بر سر نتانیاهو شکاف‌های اجتماعی-سیاسی واقعی در اسرائیل وجود دارد. (Sorek &

نتانیاهاو با برونگرایی، شهود، تفکر و قضاوت مشخص می‌شود. این ویژگی‌ها به اثربخشی او به عنوان یک رهبر که هم بینا و هم عمل‌گرا است کمک می‌کند. او دارای مهارت‌های ارتباطی قوی و توانایی متقاعد کردن دیگران در عین تمرکز بر اهداف بلندمدت و برنامه‌ریزی استراتژیک است. رویکرد رهبری او اغلب شبیه ذهنیت «جنگل» است که در آن قدرت بر ضعف غالب است و مانورهای سیاسی تهاجمی را توجیه می‌کند. ویژگی‌های شخصیتی بنیامین نتانیاهاو خودشیفتگی، جاه‌طلبی، سوء ظن و رویکرد معامله‌ای به روابط نه تنها سبک حکومت‌داری او، بلکه پویایی سیاست اسرائیل را نیز شکل می‌دهد. درک این ویژگی‌ها بینشی در مورد فرآیندهای تصمیم‌گیری او و انگیزه‌های پشت اقدامات او در هر دو صحنه داخلی و بین‌المللی فراهم می‌کند. ایدئولوژی، شخصیت و تمایل او به دستیابی و حفظ قدرت در سیاست‌ها و ترجیحات سیاسی‌اش اثری ماندگار بر اسرائیل بر جای گذاشته است. (Aronoff,2022: 1)

۶- تطبیق شخصیت شناسی ترامپ و نتانیاهاو در روانشناسی سیاسی

یک مطالعه منتشر شده در روانشناسی سیاسی نشان داد که تصورات از تقسیم اخلاقی در جامعه، حمایت از رهبران اقتدارگرا را تشدید می‌کند. محققان شرکت‌کنندگان در ایالات متحده، بریتانیا و استرالیا را مورد نظرسنجی قرار دادند و دریافتند کسانی که احساس فروپاشی در اخلاقیات اجتماعی می‌کنند، احتمالاً از رهبرانی مانند دونالد ترامپ حمایت می‌کنند، رهبرانی که معتقد بودند می‌توانند نظم را بازگردانند. این مطالعه نشان می‌دهد که ادراک قطبی‌سازی اخلاقی، مردم را به طرفداری از رهبران قوی و قانون‌شکن سوق می‌دهد که قول به چالش کشیدن وضعیت موجود را می‌دهند. تحقیقات در بولتن شخصیت و روانشناسی اجتماعی نشان داد که بین ناامنی مردانه و حمایت از سیاست‌های سیاسی تهاجمی، از جمله سیاست‌های مورد تأیید ترامپ، ارتباط وجود دارد. این مطالعه نشان داد که مردانی که احساس می‌کنند مردانگی‌شان در معرض تهدید است، احتمالاً از سیاست‌های تهاجمی حمایت می‌کنند و از رهبرانی مانند ترامپ حمایت می‌کنند که شخصیتی مسلط و تسلیم‌ناپذیر را نشان می‌دهند. (Dolan, 2024) باید دانست ویژگی‌های شخصیتی نتانیاهاو بسیار نزدیک به ترامپ است می‌توان مشابهت‌ها را درک کرد این یک مزیت محسوب می‌شود شخصیت بنیامین نتانیاهاو، که از طریق روانشناسی سیاسی تحلیل می‌شود، رهبری را نشان می‌دهد که توسط آسیب‌های شخصی، تمایلات خودشیفتگی و استراتژی‌های رفتاری دفاعی شکل گرفته است. درک ویژگی‌های شخصیتی رهبران سیاسی و شیوه شکل‌گیری ادراک‌ها و تصورات

آن‌ها از سیاست از موضوع‌های محوری در رشته روان‌شناسی سیاسی است. اینکه چگونه متأثر از زمینه‌های خلقی- روانی در سطح فردی و عوامل و موقعیتی- ساختاری، کنش‌های ویژه‌ای را انجام می‌دهند، تصمیم‌هایی گرفته می‌شود و چرا گزینه «الف» را به جای گزینه «ب» برمی‌گزینند. (نظری، ۱۴۰۱، ۳۳۹) در قالب نمودار ذیل به ویژگی‌های این دو شخصیت سیاسی پرداخته شده است.^۱

۸- افراط گرایی سیاسی وجه مشترک و خطرناک دو شخصیت

افراط‌گرایی سیاسی به مجموعه‌ای از عقاید و رفتارهایی اطلاق می‌شود که به شدت از نظرات و رویکردهای متعارف فاصله می‌گیرد. این پدیده شامل دو عنصر کلیدی است: ایدئولوژی افراطی و رفتار افراطی. ایدئولوژی افراطی به باورهایی اشاره دارد که معمولاً با استفاده از خشونت یا تهدید برای تحقق اهداف سیاسی، اجتماعی یا مذهبی همراه است. علاوه بر عوامل روانشناختی، شرایط اجتماعی و اقتصادی نیز نقش مهمی در بروز افراط‌گرایی سیاسی در سیاستمداران نقش ایفا می‌کند. در اینجا به خصیصه را در شخص

ترامپ و نتایهاو مورد بحث و بررسی قرار می‌دهیم. امروزه افراط‌گرایی و انواع اقدامات خشونت‌آمیز مبتنی بر عقاید افراط‌گرایانه، به یکی از چالش‌برانگیزترین تهدیدها برای صلح و امنیت بین‌المللی تبدیل شده است. (ذاکریان و دیگران، ۱۴۰۲، ۲۰۳)

در خصوص وی آمده است لفاظی‌ها و اقدامات دونالد ترامپ در طول مبارزات انتخاباتی ریاست جمهوری ۲۰۲۴ و پیروزی متعاقب آن، نگرانی‌های قابل توجهی را در مورد افراط‌گرایی سیاسی و پیامدهای بالقوه آن ایجاد کرده است. ترامپ به طور مداوم از ادبیات تحریک‌آمیز استفاده می‌کند و اغلب گروه‌های خاصی را هدف قرار می‌دهد، او مهاجران، به ویژه مهاجران مکزیکی و کشورهای مسلمان نشین را شیطان معرفی کرده است. در مورد اقلیت‌های نژادی و قومی اظهارنظرهای تحقیرآمیزی کرده است، لفاظی‌های ترامپ ترکیبی از پوپولیسم اقتصادی و فرهنگی است که برای آمریکایی‌های متوسط جذاب است. سبک رهبری او منعکس‌کننده جنبش‌های استبدادی کلاسیک است و بر یک شخصیت کاریزماتیک در سوار یک جنبش اجتماعی که عناصر پوپولیستی و پلوتوکراتیک را ادغام می‌کند، تأکید دارد. (Mizruchi & Gālan, 2023: 39)

البته ترامپ هرگز به صراحت نگفته است که از ناسیونالیسم سفیدپوستان یا برتری سفیدپوستان حمایت می‌کند و به عنوان رئیس جمهور، مکرراً یهودی‌ستیزی را محکوم کرده است، اگرچه او بعداً از یهودیان آمریکایی به دلیل عدم قدردانی کافی برای حمایتش از اسرائیل انتقاد کرد. (Narea, 2022) ترویج تئوری‌های توطئه و لفاظی تهاجمی توسط ترامپ، سخنان نفرت‌انگیز و خشونت، به ویژه در بین گروه‌های راست افراطی را به خود اختصاص داده است. در منابع آمده است پس از ریاست جمهوری وی گروه‌های افراطی در سراسر آمریکا به شدت افزایش یافته‌اند. (Nacos & Bloch-Elkon, 2024) در این خصوص به صورت خاصه ادغام منافع نخبگان و احساسات قومی و ملی‌گرایانه مردمی، حزب جمهوری خواه را دوباره تعریف کرده و آن را به سمت مواضع افراطی‌تر سوق داده است. (Skocpol, 2020: 3). نوعاً افراط‌گرایی سیاسی ترامپ به عنوان بخشی از بستر تاریخی گسترده‌تر از بحران‌های راست‌گرا تحلیل می‌شود و ویژگی‌های منحصر به فرد ملی را منعکس می‌کند و در عین حال مشترکی در مشروعیت بخشیدن به خودکامگی بورژوازی دارد که نشان‌دهنده پویایی درگیری طبقاتی در بیان‌های سیاسی معاصر است (Bar-bosa & Hernández, 2022).

در خصوص افراط‌گرایی سیاسی^۱ بنیامین نتایهاو می‌توان گفت:

باسابقه‌ترین نخست‌وزیر اسرائیل، دولت ائتلافی تشکیل داده است که به دلیل وجود عناصر راست افراطی نگرانی‌های زیادی را برانگیخته است.^۱ این تغییر به سمت حواشی سیاسی نشان دهنده یک تغییر اساسی در سیاست اسرائیل است که پیامدهای بالقوه گسترده‌ای برای دموکراسی این کشور و روابط خصمانه آن با فلسطینی‌ها دارد. ادعای نتانیاهو مبنی بر تعدیل عناصر افراطی در دولتش با تردید مواجه شده است. منتقدان استدلال می‌کنند که نتانیاهو با قدرت بخشیدن به این شخصیت‌های راست افراطی، ایدئولوژی‌های رادیکال را وارد جریان اصلی سیاست اسرائیل کرده است. بنا به تعبیری می‌توان این را میراث نتانیاهو برای اسرائیل دانست. (Shahbari, 2021: 34) به صورت خاصه در خصوص عدم پذیرش پیشنهادهای مکرر آتش بس در خصوص جنگ (۷ اکتبر ۲۰۲۳) برخی معتقدند نتانیاهو از بن‌گویر و بزلال اسموتریچ اطاعت می‌کند، زیرا این چیزی است که به دلایل روشن [سیاسی] برای نتانیاهو خوب است و برای مردم اسرائیل مناسب نیست. (Beaumont, 2024: 1)

نتانیاهو به بهترین وجه به عنوان یک واقع‌گرای عمل‌گرا شناخته می‌شود که بیش از همه نگران حفظ امنیت از طریق عدم تعادل قدرت است. در نتیجه که شانس کمی برای اسرائیل برای دستیابی به صلح با کشورهای همسایه خود تحت رهبری نتانیاهو وجود دارد و همچنین ممکن است پیامدهای گسترده‌تری و جهت‌گیری‌های تحقیقاتی در رابطه با رهبری قطبی به عنوان یک کل ارائه دهد. (France, 2016) یکی از نموده‌های بیرونی افراط‌گرایی سیاسی^۲ در خصوص شخص نتانیاهو بحران سازی‌های مصنوعی برای اقلان سازی افکار عمومی داخلی اسرائیل می‌باشد. (موسوی فرد و دیگران، ۱۴۰۳، ص ۱۵۷) نتیجه چنین افراط‌گرایی چنین نمود پیدا می‌کند به استناد گزارش‌های متعدد و مستند بین‌المللی منبعت از نهادهای مسئول در سازمان‌های بین‌المللی منطبق با حقوق بین‌الملل، در جنگ ۷ اکتبر ۲۰۲۳ بین

1- Political Extremism

۱- مثلاً در خصوص این گروه و عقاید آن چنین آمده است: در سال ۲۰۱۵، تحقیقات پلیس اسرائیل در مورد افراط‌گرایی یهودی، ویدیویی از عروسی را کشف کرد که مردم را شوکه کرد. در این کلیپ، گروهی از خوش‌گذرانی‌های راست افراطی در حال جشن گرفتن با ضربات چاقو به تصویر یک نوزاد فلسطینی که در بمب‌گذاری اخیر در روستای دوما در کرانه باختری، توسط یک شهرک نشین افراطی به قتل رسیده بود. این رویداد که «عروسی نفرت» نام داشت، توسط رهبران طیف سیاسی اسرائیل مورد انتقاد قرار گرفت. یک سیاستمدار مهاجر به نام بزلال اسموتریچ در این باره تصریح دارد: «رقص شیطنی با عکس نوزاد کشته شده نشان دهنده یک ایدئولوژی خطرناک و از دست دادن انسانیت است.

(See: Rosenberg, 2023)

2- External Manifestations of Political Extremism

فلسطین و اسرائیل این رژیم مرتکب مصادیق جنایات علیه بشریت^۱، جنایات جنگی^۲ و نسل‌کشی^۳ شده است. (موسوی فرد، ۱۴۰۳، ۱)

۸- تأثیر مشابهت و تفاوت‌های احتمالی شخصیتی در آینده همکاری‌ها

باتوجه به رویکردهای منعکس شده در منابع هر دو نفر ویژگی‌های خودشیفتگی از خود نشان می‌دهند. ترامپ به خود «به عنوان بهترین موجود جهان» عشق می‌ورزد و خود را شخصی ایده‌آل می‌داند. نتانیاهو نیز رفتارهای مشابهی دارد. ترامپ دارای شخصیتی تجاری است که بر اساس سود و زیان تصمیم‌گیری می‌کند. نتانیاهو نیز در سیاست‌هایش عملگرا عمل می‌کند. در حوزه تفاوت‌های اساسی باید گفت: ترامپ شخصیتی غیرقابل پیش‌بینی دارد و رفتارهایش بر اساس ساختار فکری مشخصی نیست. نتانیاهو در مقایسه با او قابل پیش‌بینی‌تر است. نتانیاهو دیدگاه‌های ایدئولوژیک مشخص‌تری در مورد مسائل منطقه‌ای دارد، در حالی که ترامپ بیشتر بر اساس منافع تجاری و شخصی تصمیم می‌گیرد. آن‌ها در مسائلی مانند توافق هسته‌ای ایران و سیاست‌های منطقه‌ای همسو بوده‌اند. با این حال، برخی تحلیلگران معتقدند تضمینی نیست که ترامپ دست نتانیاهو را کاملاً باز بگذارد. شخصیت‌های قدرتمند و جاه‌طلبی دارند که می‌تواند منجر به همکاری نزدیک یا تعارض منافع شود. هر دو رهبر یک تصویر پوپولیستی قوی ایجاد کرده‌اند. در دولت راست‌گرای اسرائیل، این باور وجود دارد که دولت ترامپ به آن اجازه می‌دهد تا جنگ‌های خود را با شرایط مطلوب پایان دهد.^۴

ترامپ و نتانیاهو از لحاظ تاریخی متحدان نزدیکی بوده‌اند و نتانیاهو آشکارا خود را با حزب جمهوری‌خواه و ترامپ همسو می‌کند. نتانیاهو به سرعت پیروزی ترامپ را در انتخابات تبریک گفت و آن را «بزرگ‌ترین بازگشت تاریخ» خواند و نسبت به تجدید اتحاد آمریکا و اسرائیل ابراز خوش بینی کرد. ترامپ به طور کلی از اقدامات نظامی اسرائیل حمایت کرده و به نتانیاهو گفته است که «آنچه باید انجام دهید» در مورد درگیری‌ها در غزه و پاسخ‌های احتمالی به دشمنان رژیم صهیونیستی را خواستار شده است. این با مواضع جنگ طلبانه نتانیاهو در مورد مسائل امنیتی همسو است. هرچند که ماهیت نامعلوم ترامپ و سیاست «اول آمریکا» می‌تواند منجر به تغییرات

سال سوم، شماره ۲،
پیاپی ۸، پاییز و
زمستان ۱۴۰۳،
تیبولوجی شخصیتی
رهبران سیاسی در
ترازوی داده‌های
روانشناسی سیاسی
با تأکید بر ترامپ
و بنیامین نتانیاهو؛
فرصت‌ها و تهدیدات

1- Crimes Against Humanity

2- War Crimes

3- Genocide

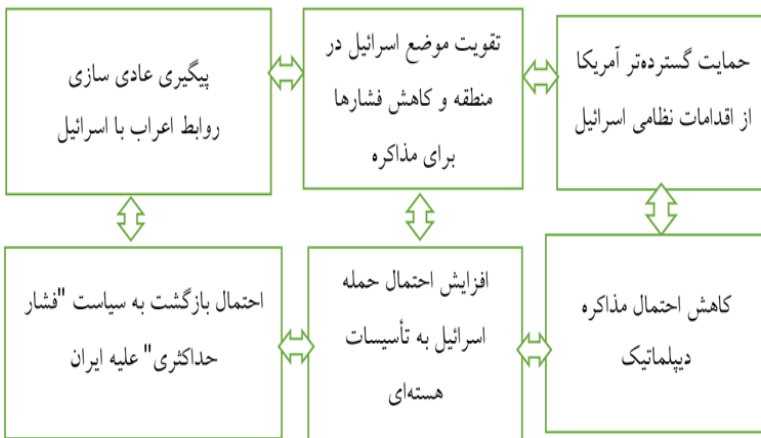
4- See: <https://www.nytimes.com/2024/11/06/world/middleeast/trump-netanyahu-israel.html>

غیرمنتظره در رویکرد او به اسرائیل و خاورمیانه شود. هرچند که محتمل است تمایل ترامپ برای توافق بین اسرائیل و عربستان سعودی ممکن است نتانیاهو را تحت فشار قرار دهد تا در مورد تشکیل کشور فلسطین امتیاز بدهد. (Rosenberg, 2024: 1) بسیاری در اسرائیل، از جمله نتانیاهو، انتظار دارند ترامپ نسبت به اقدامات اسرائیل ملایم‌تر از دولت بایدن رفتار کند. با این حال، برخی تحلیلگران هشدار می‌دهند که این انتظار ممکن است بیش از حد خوش بینانه باشد، زیرا اولویت‌های سیاست خارجی و ترکیب تیم ترامپ می‌تواند به رویکردی متفاوت از دوره اول ریاست جمهوری او منجر شود. در حالی که نتانیاهو آشکارا ترامپ را به هریس ترجیح می‌دهد، پیامدهای واقعی ریاست جمهوری ترامپ برای اسرائیل نامشخص است. پویایی روابط آنها و تصمیمات سیاست ترامپ می‌تواند به طور قابل توجهی بر روند درگیری‌های اسرائیل و موقعیت آن در خاورمیانه تأثیر بگذارد. بنیامین نتانیاهو پیروزی ترامپ را به عنوان «تعهد مجدد قدرتمند به اتحاد بزرگ بین اسرائیل و آمریکا» توصیف کرد. (Cordall, 2024,online) سیاست خاورمیانه‌ای آمریکا در دوره یک ساله ترامپ باعث انتقاد زیادی شده است. سیاست‌های نژادپرستانه، خارج کردن آمریکا از پیمان پاریس، حمله موشکی به پایگاه هوایی سوریه، تهدید به خارج شدن از برجام، انتقال سفارت آمریکا به بیت‌المقدس و غیره همگی نشان از سیاست خارجی متفاوت ترامپ دارد. بخشی از سیاست خارجی ترامپ، ناشی از رفتار غیر معمول شخصیتی وی می‌باشد. (ساجدی، ۱۳۹۶، ص ۱۳۹۶)

برآیند مختصر مقاله حاضر

این مطالعه تحلیلی با بهره‌گیری از چارچوب نظری روان‌شناسی سیاسی و با روشی توصیفی-تحلیلی، به بررسی عمیق تأثیرات ویژگی‌های شخصیتی و سبک رهبری دونالد ترامپ و بنیامین نتانیاهو بر تحولات امنیتی و روند صلح بین‌المللی پرداخته است. یافته‌های پژوهش به وضوح نشان می‌دهد که مؤلفه‌های شخصیتی بارز این دو رهبر، از جمله خودبزرگ‌بینی پاتولوژیک، گرایش به ساده‌نگاری مسائل پیچیده بین‌المللی و اصرار بر الگوی معامله‌گرایی تهاجمی، تأثیرات ساختاری عمیقی بر سیاست‌گذاری‌های کلان برجای نهاده است. تحلیل داده‌ها حاکی از آن است که ترامپ با اتخاذ رویکردی یکجانبه‌گرا و تضعیف نظام‌مند نهادهای چندجانبه، نه تنها الگوی سنتی رهبری آمریکا در عرصه بین‌المللی را دگرگون ساخت، بلکه با سبک رهبری عوام‌گرایانه و گفتمان‌های قطبی‌ساز خود، موجبات تشدید بی‌ثباتی در نظم بین‌المللی را فراهم آورد. از سوی دیگر، نتانیاهو با پیگیری استراتژی امنیت‌محور افراطی و به کارگیری راهبردهای امنیتی‌سازی،

روایت‌پردازی‌های ایدئولوژیک و سیاست‌گذاری‌های مبتنی بر هراس‌افکنی، به تعمیق شکاف‌های اجتماعی در منطقه و ایجاد بن‌بست در فرآیندهای صلح دامن زد. بررسی تعاملات راهبردی این دو رهبر نشان می‌دهد که همکاری نزدیک آنها در مواردی چون جابه‌جایی سفارت آمریکا و طرح موسوم به «معامله قرن»، نه تنها نتوانست راهکارهای عملی برای بحران‌های منطقه‌ای ارائه دهد، بلکه با نقض قواعد پذیرفته شده بین‌المللی، مشروعیت نهادهای صلح‌ساز را به چالش کشید. این پژوهش به روشنی مؤید آن است که ترکیب این دو الگوی رفتاری، اثرات سینرژیکی در تشدید ناامنی‌های بین‌المللی داشته و کارکرد نظام بین‌الملل را با اختلالات جدی مواجه ساخته است. ضرورت فوری تقویت نهادهای نظارتی بین‌المللی برای مهار تأثیرات مخرب چنین رهبرانی تأکید می‌ورزد. یافته‌ها به وضوح نشان می‌دهد که تداوم ثبات بین‌المللی مستلزم بازگشت به اصول مسلم حقوق بین‌الملل، تقویت دیپلماسی چندجانبه و توسعه گفتمان‌های انتقادی برای محدودسازی رفتارهای خودسرانه رهبران ملی است. این مطالعه پیشنهاد می‌کند مطالعات آتی با تمرکز بر جنبه‌های تطبیقی و با در نظر گرفتن بسترهای فرهنگی-تاریخی مختلف، به توسعه و تکمیل این چارچوب تحلیلی بپردازند. با توجه به ویژگی‌های مشترک که بر شمرده شد از جمله خودشیفتگی قدرت طلبی، بی‌اعتنایی قوانین بین‌المللی، سیاست‌های تهاجمی غیرمصلحت‌گرا «صرفاً منافع محور» می‌توان انتظار داشت با توجه به پیروزی دونالد ترامپ در انتخابات ریاست جمهوری آمریکا، انتظار می‌رود تغییرات قابل توجهی در سیاست خارجی آمریکا و اسرائیل رخ دهد. می‌تواند شامل پیامدهای (متقابل) **با نگاه به تأثیر بر اسرائیل** باشد:

فلذا با این تفاسیر در نظر گرفتن رویکردهای شخصیتی این دو رهبر سیاسی می‌تواند اگر رویکردها تغییر نکند بر اساس پیش‌بینی‌ها باشد افراط‌گرایی حاکم بر اسرائیل با حمایت بدون قید شرط آمریکا بیشتر از زمان بایدن (با تأکید بر در اخذ صدور مجوز درباره اقدامات خطرناک و ریسکی نتانیاها) همراه باشد. پیشنهاد می‌گردد برای رویارویی با چنین وضعیتی آماده شدن برای سناریوهای خطرناک در بدترین حالت می‌تواند یکی از رویکردهای دولت‌های متقابل با رژیم صهیونیستی (در جنگ اقتصادی، نظامی) محسوب گردد.

منابع

فارسی

بنی جمالی، احمد. (۱۳۸۸). درآمدی بر روان‌شناسی سیاسی رهبران. فصلنامه علوم سیاسی، (۸).

تبریزی شهروی، زهرا. (۱۴۰۲). بررسی مفهوم شخصیت و نظریه‌های شخصیت شناسی. چاپ شده در مجموعه مقالات کنفرانس بین‌المللی روانشناسی، علوم تربیتی و سبک زندگی sid.ir/paper/1129970/fa

جعفری، رؤیا، ذاکریان امیری، مهدی. (۱۴۰۲). افراط‌گرایی و توسعه‌نیافتگی: بهره‌گیری از توسعه پایدار به‌عنوان راهکار مقابله با افراط‌گرایی. پژوهش‌های حقوقی، (۵۶)۲۲.

ساجدی، امیری (۱۳۹۶)؛ سیاست خاورمیانه‌ای ترامپ؛ مطالعه موردی بحران سوریه و حمله موشکی آمریکا. فصلنامه مطالعات روابط بین‌الملل، (۴۰)۱۰.

موسوی فرد، سیدمحمدرضا، دودانگه، علیرضا. (۱۴۰۰). جستاری روان‌شناختی با تأثیرات جامعه‌شناختی بر رفتارشناسی رهبران دیکتاتور سیاسی با تأکید بر آموزه‌های علوم جنایی. بحران پژوهی جهان اسلام، (۳)۸.

موسوی فرد، سیدمحمدرضا. (۱۴۰۳). آسیب‌شناسی سیاست‌های متعارض برخی حکام منطقه‌ای در جنایات علیه فلسطین با تأکید بر مسئولیت بین‌المللی رهبران سیاسی عرب. مطالعات منطقه‌ای: اسرائیل شناسی و آمریکاشناسی، (۲)۲۵.

موسوی فرد، سیدمحمدرضا، محتشم سیفی، فاطمه. (۱۴۰۳). جرم‌شناسی جنایات بین‌المللی با تعیین حدود مسئولیت کیفری رهبران سیاسی و تأمین کنندگان لجستیک نظامی آن در جنگ و بحران اسرائیل علیه فلسطین (۷ اکتبر ۲۰۲۳ میلادی). مطالعات مدیریت بحران، (۳)۱۶.

نظری، علی اشرف. (۱۴۰۱). تحلیل رمز عملیاتی و درک ویژگی‌های روان‌شناختی- سیاسی شخصیت پوتین. مطالعات اوراسیای مرکزی، (۲)۱۵.

انگلیسی

Immelman, A. & Griebie, A. M. (2020). The personality profile and leadership style of U.S. President Donald J. Trump in office. Digital Commons@CSB/SJU. Available at: https://digitalcommons.csbsju.edu/psychology_pubs/129
Author group. (2021, July 30). Explain the concept of personality. Explain the concept of personality. Available at: <https://www.socialworkin.com/2021/07/>

سال سوم، شماره ۲،
پیاپی ۸، پاییز و
زمستان ۱۴۰۳.
تبیولوژی شخصیتی
رهبران سیاسی در
ترازوی داده‌های
روانشناسی سیاسی
با تأکید بر ترامپ
و بنیامین نتانیاهو؛
فرصت‌ها و تهدیدات

explain-concept-of-personality.html

McAdams, D. P. (2021). The episodic man: How a psychological biography of Donald J. Trump casts new light on empirical research into narrative identity. *Europe's Journal of Psychology*, 17(3). Available at: <https://doi.org/10.5964/ejop.4719>

Nai, A., Coma, F. M. I., & Maier, J. (2019). Donald Trump, Populism, and the Age of Extremes: Comparing the personality traits and campaigning styles of Trump and other leaders worldwide. *Presidential Studies Quarterly*, 49(3). Available at: <https://doi.org/10.1111/psq.12511>

Nai, A., & Maier, J. (2017). Perceived personality and campaign style of Hillary Clinton and Donald Trump. *Personality and Individual Differences*, 121. Available at: <https://doi.org/10.1016/j.paid.2017.09.020>

Ashcroft, A. (2016). Donald Trump: narcissist psychopath or representative of the people? *Psychotherapy and Politics International*, 14(3). Available at: <https://doi.org/10.1002/ppi.1395>

Fitzsimmons, S. (2020). Personality and adherence to international agreements: The case of President Donald Trump. *International Relations*, 36(1). Available at: <https://doi.org/10.1177/0047117820965656>

Maccoby, M. (2020). How Trump's personality influences his policies. In *Psychoanalytic and Historical Perspectives on the Leadership of Donald Trump* Routledge. Available at: <https://doi.org/10.4324/9781003020684-12>

Winter, D. G. (2018). What does Trump really want? *Analyses of Social Issues and Public Policy*, 18(1), Available at: <https://doi.org/10.1111/asap.12154>

Melman, B. Y. (2019, March 29). Netanyahu's narcissism. *The Jerusalem Post* | JPost.com. Available at: <https://www.jpost.com/jerusalem-report/netanyahu-narcissism-584857>

Centre, A. (2021, December 25). Academic paper: The Psychological Studies of the Personality of Benjamin Netanyahu - AL-Zaytouna Centre. AL-Zaytouna Centre. Available at: <https://eng.alzaytouna.net/2021/03/06/academic-paper-the-psychological-studies-of-the-personality-of-benjamin-netanyahu>

Aronoff, Y. (2022). Prime Minister of Israel: Benjamin Netanyahu. In *The Palgrave International Handbook of Israel*. Available at: https://doi.org/10.1007/978-981-16-2717-0_52-1

Yeşil, M. M. (2024). NETANYAHU BEHIND ANGER AND VENGEANCE: A CHARACTER ANALYSIS. *Kritik İletişim Çalışmaları Dergisi*. Available at: <https://doi.org/10.53281/kritik.1472180>

Sorek, T., & Cebanu, A. M. (2021). Benjamin Netanyahu as a mobilizing symbol in ethno-class divisions among Jewish Israelis, 2009–2021. *Ethnic and Racial Studies*, 45(10). Available at: <https://doi.org/10.1080/01419870.2021.1981968>

Narea, N. (2022, November 29). Donald Trump's long history of enabling

سال سوم، شماره ۲،
پیاپی ۸، پاییز و
زمستان ۱۴۰۳.
تیبولوجی شخصیتی
رهبران سیاسی در
ترازوی داده‌های
روانشناسی سیاسی
با تأکید بر ترامپ
و بنیامین نتانياهو:
فرصت‌ها و تهدیدات

white supremacy explained. Vox. Available at: <https://www.vox.com/policy-and-politics/23484314/trump-fuentes-ye-dinner-white-nationalism-supremacy>

Mizruchi, M. S. & Gălan, R. (2023). The Trump phenomenon and right-wing extremism. In Oxford University Press eBooks. Available at: <https://doi.org/10.1093/oso/9780192894335.003.0002>

Nacos, B. L. & Bloch-Elkon, Y. (2024). How Far-Right Extremism changed American body politic. Political Science Quarterly. Available at: <https://doi.org/10.1093/psquar/qqae059>

Skocpol, T. (2020). The elite and popular roots of contemporary Republican extremism. In Oxford University Press eBooks. Available at: <https://doi.org/10.1093/oso/9780190083526.003.0001>

Barbosa, J. R. & Hernández, O. a. P. (2022). Extremismos políticos e direitos: Bolsonaro, Trump e a crise das “democracias.” In Faculdade de Filosofia e Ciências eBooks. Available at: <https://doi.org/10.36311/2022.978-65-5954-227-7>

Rosenberg, Y. (2023, January 4). Netanyahu's Back: Israel Goes Extreme Right. The Atlantic. Available at: <https://www.theatlantic.com/international/archive/2022/12/israel-election-bibi-netanyahu-ben-gvir/672572>

Shahbari, I. (2021). Israel takes stock: The legacy of Benjamin Netanyahu. Political Insight, 12(3). Available at: <https://doi.org/10.1177/20419058211045146>

France, A. (2016). Toward an understanding of polarizing Leadership: An Operational Code analysis of Israeli Prime Minister Benjamin Netanyahu. Available at: https://etd.ohiolink.edu/acprod/odb_etd/etd/r/1501/10?clear=10&p10_accession_num=ouhonors1461283894

Beaumont, P. (2024, May 9). Netanyahu's political survival in hands of far-right ministers. The Guardian. Available at: <https://www.theguardian.com/world/article/2024/may/08/cant-you-kill-some-netanyahus-political-survival-in-hands-of-far-right>

Rosenberg, D. E. (2024, October 31). 2024 U.S. Election: Netanyahu Favors Trump, but He Could Come to Regret it. Foreign Policy. Available at: <https://foreignpolicy.com/2024/10/31/netanyahu-favors-trump-but-could-regret-it>

Cordall, S. S. (2024, November 8). ‘Yesssss!’: Israel reacts to Donald Trump’s return to power in US election. Al Jazeera. Available at: <https://www.aljazeera.com/features/2024/11/8/yesssss-israel-reacts-to-donald-trumps-return-to-power-in-us-election>.

Dolan, E. W. (2024, August 16). The psychological puzzle of Donald Trump: Eye-opening findings from 20 studies. PsyPost - Psychology News. Available at: <https://www.psypost.org/the-psychological-puzzle-of-donald-trump-eye-opening-findings-from-20-studies>

Falk, A. (1985). Aspects of Political Psychobiography. Political Psychology, 6(4). Available at: <https://doi.org/10.2307/3791019>

سال سوم، شماره ۲،
پیاپی ۸، پاییز و
زمستان ۱۴۰۳.
تیبولوجی شخصیتی
رهبران سیاسی در
ترازوی داده‌های
روانشناسی سیاسی
با تأکید بر ترامپ
و بنیامین نتانياهو:
فرصت‌ها و تهدیدات